

Datum
2023-11-13

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2023-1001

Yttrande

Till
Arbetsmarknadsdeparteme
ntet

Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet - Etablering för fler - jämställda möjligheter till integration (SOU 2023:24)

A2023/00885

Sammanfattning

Malmö stad ser positivt på förslagen i delbetänkandet, de bedöms kunna bidra till snabbare och effektivare etablering, i synnerhet vad gäller kvinnor. Malmö stad vill dock lämna synpunkter gällande delar av förslagen, framför allt gällande förändringarna av den statliga ersättningen till kommunen.

Yttrande

Malmö stad ser positivt på utredningens förslag och bedömer att de kan förbättra förutsättningarna för nyanländas etablering. Det är ytterst relevant att fler anhöriga föreslås omfattas av etableringslagen och därmed ges möjlighet att delta i etableringsinsatser, och att förslagen fokuserar på förändringar som syftar till att bidra till framför allt kvinnors etablering i samhället. Malmö stad anser att utredningen presenterar betydelsefulla förslag för att ge bättre möjligheter att kombinera föräldraskap med deltagande i etableringsinsatser och det är angeläget att etableringsprogrammet blir mer effektivt och individualiserat. Målgruppen är en outnyttjad resurs på arbetsmarknaden, och kan föreslagna förändringar bidra till ett högre arbetskraftsdeltagande och till att förstärka kompetenspoolen är det av stort värde utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Det är positivt att den utvidgade gruppen får etableringsersättning. Ersättningen kan tjäna som incitament för gruppen att delta i etableringsinsatserna och öka möjligheten till ett självständigt liv. Det är dock oklart hur stor effekt det kommer få när det gäller att motivera fler att delta i etableringsinsatser då ersättningen är lägre. Malmö stad vill även lyfta att även om anknytningspersonen har ett försörjningsansvar för anhöriga som får uppehållstillstånd finns det en risk för att den lägre statliga deltagarersättningen kommer att innebära att fler hushåll behöver ansöka om ekonomiskt bistånd för att klara sin försörjning.

Gällande förslaget att kommunerna löpande under året ska hålla sig informerade om vilka nyanlända som folkbokförs i kommunen är det viktigt att det finns goda förutsättningar och ett fungerande system för detta.

När det gäller förslaget angående hur kommunernas ersättning ska justeras så finns det en risk för att kommunen kommer få minskade intäkter från staten samtidigt som kostnaderna kommer att öka. Utredningens förslag angående att staten inte längre ska ge schablonersättning till kommuner för den omklassade gruppen och att kommunernas kostnader för sfi, vuxenutbildning och samhällsorientering för den omklassade gruppen ska kompenseras genom höjd schablonersättning för flyktingar och anhöriga som även fortsättningsvis omfattas av flyktingmottagandet är ytterst tveksam. Malmö stad avstyrker förslaget. Att ta bort schablonersättningen för vissa flyktinganhöriga och i stället lägga vissa av dessa kostnader på schablonen för en annan flyktingmålgrupp blir otydligt och oförutsägbart. Då syftet med utredningen och förslaget om en utökad målgrupp är att säkerställa att fler får ta del av etableringsinsatser, så bör det finnas en schablonersättning även för den utökade målgruppen, en schablonersättning kan utgå med olika nivåer för olika målgrupper beroende på kommunernas åtagande. För beräkning av den statliga ersättningen behöver det tas hänsyn till faktiska och genomsnittliga kostnader.

Sveriges Kommuner och Regioner har tidigare efterfrågat en översyn av det statliga ersättningssystemet för kommunala insatser till nyanlända. Malmö stad anser att det finns behov av dialog mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner i det fortsatta arbetet med delbetänkandets förslag. Kommunerna bör få full kostnadstäckning och kompenseras enligt finansieringsprincipen både vad gäller ökade kostnader för ekonomiskt bistånd och ersättning för insatser.

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Agnes Wemme
.....

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) avser lämna in ett särskilt yttrande.